

Sygn. akt XII Ga 213/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Janusz Beim

Sędzia: SO Beata Kozłowska-Sławęcka

Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Ewa Janas

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki jawnej w B.

przeciwko S. K.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę powodową

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IV GC 435/14/S

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanej S. K. na rzecz strony powodowej (...) spółki jawnej w B. kwotę 12.303,69 zł (dwanaście tysięcy trzysta trzy złote sześćdziesiąt dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej koszty procesu w kwocie 3.034,00 zł (trzy tysiące trzydzieści cztery złote);

IV. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 1.816,00 zł (jeden tysiąc osiemset szesnaście złotych).

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Z. O. i J. O. Sp.J. w B. wystąpiła przeciwko S. K. w powództwem o zapłatę kwoty 12 304zł z odsetkami ustawowymi tytułem wynagrodzenia za wykonane dzieło w postaci opakowań kartonowych/ pudełka/ z wybranym przez zamawiającą nadrukiem.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w sierpniu 2013 roku pozwana złożyła zamówienia na wykonanie przedmiotowego dzieła w terminie określonym „jak najszybciej”, co wynika z korespondencji mailowej oraz zamówień nr (...). Na prośbę pozwanej ostateczny termin odbioru wyznaczono na dzień 22 października 2013 roku, pozwana bowiem z powodu problemów finansowych i niemożności złożenia opakowań w magazynie nie dokonała odbioru.

W dniu 17 października 2013r. wykonawca wystawił fakturę. Następnie pismem z dnia 20 listopada 2013 roku pozwana zwróciła się o „indywidualne i pozytywne rozpatrzenie sprawy”. Pismem z dnia 22 listopada 2013r. strona powodowa wyznaczyła pozwanej ostateczny termin odbioru dzieła i zapłaty na dzień 29 listopada 13r. W odpowiedzi z dnia 2 grudnia 2013r. pozwana odwołała się do podnoszonych uprzednio okoliczności w postaci braku możliwości uruchomienia produkcji obuwia, co skutkowało przedłużeniem terminu odbioru i zapłaty do dnia 6 grudnia 2013 roku. Ostatecznie, pozwana nie dokonała odbioru dzieła, ani zapłaty.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwana podniosła, iż w chwili składania zamówień jej sytuacja finansowa była stabilna, jednakże we wrześniu 2013 roku nastąpiły problemy z produkcją obuwia. Wówczas to pozwana informowała wykonawcę o zaistniałej sytuacji i wstrzymaniu realizacji zamówienia, o czym informowała telefonicznie w październiku 2013r. Wobec wystawienia faktury zdecydowała się na przesłanie pisma do wykonawcy w dniu 20 listopada 2013 roku. W dniu 3 marca 2013 roku złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy z powodu przedstawianych wcześniej, niezależnych od niej trudności. Zarzuciła nadto, iż nigdy nie widziała wykonanych opakowań.

Strona powodowa zaprzeczyła wskazanym przez pozwaną okolicznościom, podnosząc, iż rozmowy stron dotyczyły wyłącznie prób uzyskania nowego producenta obuwia. Odnosząc się do treści pisma pozwanej z dnia 20 listopada 2014 roku strona powodowa wywodziła, że sama pozwana wskazywała w nim na prowadzone działania w celu znalezienia nowego podwykonawcy lub sprzedaży kolekcji jej marki co dowodzi, iż w listopadzie 2013 roku nie przejawiała woli odstąpienia od umowy.

Na rozprawie w dniu 7 listopada 2014 roku pozwana podała, że fakt wykonania zamówienia był jej wiadomy. Podała nadto, że początkowo chciała opóźnić odbiór dzieła, a następnie zrezygnować z zamówienia. Wolę nierealizowania zamówienia pozwana miała przedstawić stronie powodowej w trakcie rozmów telefonicznych.

W oparciu o treść pisma pozwanej z dnia 2 grudnia 2013 roku powodowy wykonawca wywodził, iż zawarto w nim oświadczenie o uznaniu roszczenia.

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy oddalił powództwo. Zdaniem Sądu Rejonowego strona powodowa nie dowiodła aby przed dniem 8 października 2013 roku opakowania były wykonane, a zwłaszcza aby były wykonane przed dniem wydania towaru ,lub przed dniem podjęcia próby jego wydania.

W apelacji od tego wyroku strona powodowa zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 6 kc poprzez błędne uznanie, iż strona powodowa nie udowodniła faktu wykonania zamówień choć okoliczność ta wynika z korespondencji mailowej, wezwania z dnia 22 listopada 2013r. oraz oświadczenia pozwanej złożonego na rozprawie. Dalej, zarzucono naruszenie art. 69 kc wobec jego niezastosowania w sytuacji gdy obowiązek potwierdzenia przyjęcia zamówienia nie był wymagany wobec zaznaczenia w zamówieniach terminu wykonania”jak najszybciej”,co powódka uczyniła.

Apelantka podniosła także zarzuty naruszenia art.233 par. 1 kpc na skutek pominięcia treści zamówień pozwanej, pominięcia treści pisma z dnia 22 listopada 2013 roku, wezwania do odbioru z dnia 4 grudnia 2013 roku oraz uznania pisma pozwanej z dnia 3 marca 2014 roku za wywołujące skutek prawny. W ocenie skarżącej Sad Rejonowy uchybił normie art. 229 kpc bowiem nie uwzględnił oświadczenia pozwanej złożonego na rozprawie, w którym przyznała, iż wiadomy był jej fakt wykonania dzieł objętych zamówieniami, normie art. 217 par. 3 kpc w zw z art. 227 kpc wobec bezzasadnego pominięcia dowodu z zeznań świadka wnioskowanych w odpowiedzi na sprzeciw oraz normie art. 328 par. 2 kpc poprzez brak wskazania przepisów prawa, na których oparł się Sąd, jak i brak wyjaśnienia z jakich przyczyn odmówił wiary dowodom przedstawionym przez stronę powodową. W wywodach apelacji skarżąca odwoływała się do treści dowodów z dokumentu, uznając je za bezpodstawnie pominięte przez Sąd, mimo iż wynikał z nich fakt wykonania zobowiązania, uznania zobowiązania przez pozwaną, zaoferowania dzieła do odbioru, a w konsekwencji bezpodstawność złożonego oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest uzasadniona.

Art. 69 kc znajduje zastosowanie w przypadku gdy treść oferty wskazuje na to, iż dla oferenta szybkie wykonanie umowy jest ważniejsze niż uzyskanie wiadomości o jej zawarciu/ wykonanie"jak najszybciej"/. Wówczas przyjęcie oferty nie polega na oświadczeniu woli lecz na ujawnieniu tej woli poprzez zachowanie, polegające na przystąpieniu do jej wykonywania/ por. E.Gniewek, Kodek Cywilny-Komentarz, W-wa 2013, wyd. C.H.Beck, s.189/.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. W zamówieniach pozwana wskazała termin realizacji „jak najszybciej”, natomiast adres dostawy” „do ustalenia”/k-14 i nast./. Nie powinna też budzić wątpliwości okoliczność wykonania zamówień. W mailu z dnia 8 października 2013 roku powódka podała, iż wychodząc naprzeciw prośbie pozwanej, przesuwa termin odbioru do dnia 22 października 13r., po czym wystawi fakturę. Faktura z 14-dniowym terminem płatności została wystawiona 17 października. W kontekście pisma pozwanej z 20 listopada 13r. przyjmując zatem trzeba, iż istotnie pozwana zgłaszała potrzebę odłożenia odbioru w czasie w związku z trudnościami z produkcją obuwia. Dodatkowo, w żadnym miejscu tego pisma, pozwana nie przejawiała woli odstąpienia od umowy. Opisowała jedynie powstałą sytuację z prośbą o wspólne ustalenie dalszego toku postępowania. Argumenty te pozwana powtórzyła w piśmie z dnia 2 grudnia 13r., podkreślając że prowadzi starania w celu uzyskania innego producenta i do dnia 4 grudnia winna znać jego decyzję.

W dniu 4 grudnia strona powodowa ponownie wezwała do odbioru dzieła i zapłaty, zakreślając termin do 6 grudnia 2013r. 7 listopada 2014 roku pozwana przyznała fakt wykonania dzieła.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można przyjąć za nieudowodnione wykonanie zobowiązania przez stronę powodową/ art. 6 kc/. Przeczą temu dowody znajdujące się w aktach. Jaki bowiem sens miałyby ustawiczne wzywianie do odbioru dzieła i zapłaty, a wreszcie zafakturowanie zamówień co łączy się z obowiązkiem odprowadzenia podatku VAT? Wreszcie, sama pozwana podała, iż fakt realizacji zamówienia był jej wiadomy.

Sąd Rejonowy zatem orzekł wbrew dowodom, wbrew przyznaniu pozwanej i bezpodstawnie wskazał, iż dowody na wykonanie dzieła nie zostały zaoferowane. Tymczasem, z dowodów wynika, iż dzieło zostało wykonane najdalej w dniu zafakturowania, to jest 17 października 2013 roku, choć z korespondencji stron wynika, iż realizacja zamówień nastąpiła wcześniej. Zauważyć też należy, iż od decyzji pozwanej zależało określenie miejsca dostawy dzieła. W zamówieniach wszak podano, w rubryce adres dostawy-„do ustalenia”. Wykonawca, co oczywiste, nie mógł bez informacji od pozwanej, znać adresu, pod który należy wysłać produkt.

Dodatkowo, treści pisma z dnia 2 grudnia 20123r. można przypisać walor uznania niewłaściwego. Pozwana podaje , iż trudna sytuacja uniemożliwia jej odebranie zamówionych opakowań i uregulowanie zaległej należności. Uznanie niewłaściwe jest bowiem oświadczeniem wiedzy zobowiązanego, wyrazem świadomości istnienia skierowanego przeciw niemu roszczenia/ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2003r., I CKN 11/01/. Uznanie niewłaściwe nie musi precyzować wysokości, ani podstawy prawnej roszczenia i może mieć postać wypowiedzi lub innego działania. Skoro pozwana wyjaśnia, iż ma trudności z odbiorem i zapłatą, to tym samym, roszczenie objęte pozwem uznaje za zasadne/ art. 123 pkt. 2 kc /.

Zważyć też należy, iż oświadczenie o odstąpieniu od umowy pozwana złożyła dopiero 3 marca 2014roku czyli po otrzymaniu nakazu zapłaty doręczonego jej 24 lutego 2014r./k-44/. I nawet w oświadczeniu tym przyznaje, iż zamówienie zostało wykonane. Nie przeczyła też pozwana w procesie okoliczności kilkakrotnego wzywiania jej od odbioru dzieła i zapłaty za nie.

W myśl art. 643 kc zamawiający obowiązany jest odebrać dzieło, które przyjmujący zamówienie wydaje mu zgodnie ze swym zobowiązaniem. Oznacza to aktualizację obowiązku zapłaty za dzieło jeśli zostało zaoferowane do odbioru. Oczywiście, dzieło winno być wykonane zgodnie z umową/ por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 września 2014r., I ACA 384/14/. Jeśli zaś dzieło posiada wady lecz wady te nie dyskwalifikują dzieła co do jego istoty , następuje wydanie dzieła/ art. 627 kc/ ze skutkami prawnymi z art. 643 kc i art. 646 kc, a dla zamawiającego

uprawnienia z tytułu rękojmi za wady dzieła z art. 637 kc i art. 638 kc/ por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 kwietnia 2014r., I ACa 876/13/.

W tej sprawie dzieło zostało zaoferowane co spowodowało aktualizację obowiązku pozwanej jako zamawiającego zapłaty za jego wykonanie. Nie jest tu istotne, że pozwana nie widziała dzieła. Okoliczność ta została bowiem wywołana brakiem odbioru dzieła, nie wskazaniem adresu dostawy, nie podjęciem choćby próby zapoznania się przez pozwaną z gotowym produktem. Konsekwencje tych faktów nie mogą jednak obciążać wykonawcy. W kontekście cytowanych przepisów i w tej sytuacji faktycznej pozwana mogłaby odmówić odbioru dzieła tylko w razie wad istotnych. Zarzutu takiego pozwana nawet nie podniosła.

Dalej wskazać trzeba, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy przez pozwaną nie mogło odnieść skutku. Art. 644 kc stanowi, iż zamawiający może w każdej chwili odstąpić od umowy, płacąc umówione wynagrodzenie lecz pod warunkiem, że dzieło nie zostało ukończone. Możliwe jest wówczas odliczenie tego co przyjmujący zamówienie oszczędził nie wykonując dzieła.

Tymczasem pozwana złożyła oświadczenie po upływie prawie 5 miesięcy od daty zafakturowania dzieła i wzywania od odbioru. Dzieło zatem było wykonane wobec czego odstąpienie od umowy nie mogło przynieść efektu. Strony nie zastrzegły także umownego prawa odstąpienia / art. 492 kc/, niezależnie od faktu czy istniały by przesłanki do zastosowania tego przepisu.

Sąd Rejonowy zatem dopuścił się zarzucanej mu obrazy prawa materialnego i procesowego. Wspomnieć należy, iż naruszenie art. 233 par. 1 kpc ma miejsce wówczas gdy Sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki, z zasadami wiedzy, bądź z doświadczeniem życiowym. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi bowiem jedynie wtedy, gdy z treści dowodu wynika co innego, niż przyjął Sąd, gdy pewnego dowodu nie uwzględniono przy ocenie, gdy Sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały one w ogóle lub niedostatecznie potwierdzone, gdy Sąd uznał pewne fakty za nieudowodnione, mimo że były ku temu podstawy oraz, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego rozumowania, co oznacza, że Sąd wyprowadza błędny logicznie wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności.

Sąd Rejonowy nie zanalizował materiału dowodowego, błędnie przyjmując, że jest on nieistotny lub, że go brak. Słusznie zatem apelantka podnosi opisane w apelacji zarzuty.

Zaskarżony wyrok podlega zatem zmianie na podstawie art. 386 par. 1 kpc poprzez zasądzenie, po myśli art. 627 kc i art. 481 kc, dochodzonej należności wraz z odsetkami ustawowymi za okres od dnia, w którym po przedłużeniu terminu zapłata winna być dokonana do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie-nienależne odsetki, powództwo oddalono. O kosztach procesu i kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono po myśli art. 98 kpc w zw z art. 108 par. 1 kpc i par. 6 pkt.5 w zw z par.13 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie/ Dz. U. 2013, poz. 461/.

SSR H. Walczewski